

Staudach: Ad astra per aspera. Če bo utegnil. (Zdeha.) Odprite okna! (Tolmeiner odpre.) Pišite! Je po izpovedi gospoda meščana Lenarta Schwerla smrtno nevarno ranil pomočnika Ruprechta.

Stotnik (na trgu): Vivat Leopoldus! Hie Kaiser und Macht!

Staudach (živčno, k oknu): Piši me, gonjač! (Se pokloni na trg, trpko.) Tu Ljubljana in pravica! (Zapre okna.)

5. prizor:

Stražnik (z Jurijem Gabrijelom Semeničem): Tu sva, gospod strogi sodnik!

Staudach (uradno, oblastno): Sobrii estote, juvenes! (Juriju Semeniču.) Pa to je zate prehuda latinščina, kaj? Si še vedno pijan, se še nisi prespal?

Semenič (drzko, začudeno): Jaz?

Stražnik: Naj ne zamerijo, strogi gospod, gospod! Študent naš Benedikt res še spiyo, tako da ni posla z njimi. Ta gospod tu so oni drugi, ki niso pijani.

Semenič (samozavestno): Jurij Gabrijel Semenič. Ne tajim, da sem ranil podivjanega človeka. Ubiti ga nisem hotel, a branil sem sebe in prijatelja. Za to svoje dejanje se bom zagovarjal. Moje drugove, ki jih menda imate zaprte, pa izpustite!

Staudach: Nil nisi lege legem. (Stražniku.) Teslo! Privedi pijanega Benedikta!

Stražnik: Prinesem ga, gospod strogi sodnik! (Gre.)

6. prizor:

Staudach (ne da bi mogel skriti neko spoštovanje do Semeniča, slovesno, bridko): Ljubimo svoje sovražnike! Ali pa veš, kaj hočem reči?

Semenič: Ne vem, gospod.

Staudach: To sem hotel reči, mladenič, da moli za onega podivjanega človeka, kakor si ga nazval, moli, naj ga Bog pri življenju ohrani!

Semenič (zmigne z ramami): Ne sovražim ga. Za svoje dejanje pa se bom zagovarjal pred svojim sodnikom.

Staudach: Omnia ad majorem Deum! Cenim gospode magistre na šoli, toda tebe ne bodo sodili! Tvoj sodnik sem jaz!

Semenič: Sklicujem se na gospoda vicedoma. Plemič sem!

Staudach (pomembno Tolmeinerju): Ergo dominus! (Se dijaku posmehljivo pokloni.) Ne pomaga nič! Wo Laibach, da Recht! Krvava sodba ne pozna plemičev! Ali se tega nisi učil? (Čez trenutek.) Obžalujem! (Vljudno, uradno.) Sedite! (Gre proti vratom, gleda na trg, odpre.)

Stotnik (na trgu): Kaiser und Macht!

Staudach (se vrne, zaupno): Kaiser und Macht, čujete? Ta ima moč! Za Vas, mladi gospod, je mimo mene tudi nima! Zato pa, orate pro inimico, da umrl ne bi!

Kammerstein (za vrati): Tepec ušivi! Kamen za vrat! Nož v vamp! (Boben na trgu. Šum ljudi. Klici. Blaž Taškar kliče svoje: Straža, nared! Mir, pravim, perikula in mora! Vorwärts! Kein Par-

Tone Kralj, Srečanje trpečega Jezusa z Marijo

don, weder Schuster, weder šolar! V tem, ko hoče sodnik k oknu, stražnik Klembše s pijanim Benediktom Šaplo.)

7. prizor:

Šapla (omahovaje, stražniku pod roko): Še enkrat, custos fidelis, pusti Benedikta pri miru! Njegova ura še ni prišla! Kam me tiraš? Zakaj?

Stražnik (Klembše): Po višjem ukazu, študent naš Benedikt! (Sodniku.) Tu sva, gospod strogi sodnik! (Posadi Šaplo blizu vrat, za katerimi razgraja trgovka Agata.)

Staudach (veselo): Ut scriptum: dormit et non est! (Tolmeinerju.) Pisar! Te zaslišbe ne bomo beležili!

Tolmeiner: Čujem, gospod sodnik!

Staudach (vstane, narejeno patetično, učeče): Mladi človek, ali te ni sram? Tako skruniš lepoto svoje mladosti? Tako zakopuješ darove, ki si jih prejel od Boga? Tako vračaš materi, ki je trpela zate in te ljubila?

Šapla (kima topo, poslušne proti vratom, kjer se usaja Kammersteinerica, ponovi njeno psovko): Kozel smrdljivi! (Vedro.) To je močna beseda! Exemplum amplificationis gravioris! Ponovi naj se!

Staudach (igrivo): Ponovila se bo, blagoslovljeni Malefice! (Uradno.) Personalialia povej! Očetovo in materino ime! Kje ti živijo?

Šapla (stražniku): Kaj pa hoče moji materi? Sram naj ga bo! Ali jo psuje? (Se skuša grozeče dvigniti.)

Staudach (pisarju): Pišite! Demonstrat ebrius, da je nasilnega značaja. (Šapli.) Živinče, koliko si popil ponoči?

Šapla (jovijalno): Brez skrbi, vse pošteno plačal! Za tri mere sem pa še žejen.

Staudach (kakor prej): Scribitur! Ne glumi pijanosti, ceterum razumno bitje.

Šapla (poslušnišči spet k vratom, veselo): Cunja sodnijska, je rekla! Pitija, kakor gre! Naj se zapiše!